

RB	TDU	PRIMJEDBA	(NE) PRIHVAĆENO	OBRAZLOŽENJE
	VLADA RH - UZZ	<p>Nema primjedbi na sadržaj Plana.</p> <p>Prijedlog zaključka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvodni dio: naznaku „NN 123/17) zamijeniti s „Narodne novine, broj 123/17“ - Točka 1.: „Usvaja se Nacrt Integriranog nacionalnog i klimatskog plana...“; potrebna dorada izričaja i usklađivanja s Uredbom (EZU) i člankom 12. stavak 2. Zakona o sustavu strateškog planiranja - Točka 1. i 2.: „Plana“ zamijeniti formulacijom „plana iz točke 1. ovog Zaključka“ - Točka 2.: navesti broj službenog glasila u kojem je objavljena Uredba (EU) 	Prihvaća se.	
	MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA	Nema primjedbi.		
	MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EU			

1.		<p>Mjera Program energetske obnove višestambenih zgrada: Predlažemo brisanje MRRFEU iz ENU-3.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Obzirom da u sustavu SUK-a MRRFEU obavlja funkciju UT-a i to ne samo (kako je navedeno) za ENU 3,4,5 već i druge mjere s popisa. Iz tog razloga predlažemo brisanje UT-a odnosno samo navođenje PT1-a.</p>	Prihvaća se.	
2.		<p>Mjera Program energetske obnove obiteljskih kuća: Predlažemo brisanje MRRFEU iz ENU-4.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Budući da je donesena odluka da se Program energetske obnove obiteljskih kuća neće financirati iz ESIF sredstava MRRFEU nije nadležan za navedeno.</p>	Prihvaća se.	
3.		<p>Mjera Program energetske obnove zgrada javnog sektora: Predlažemo brisanje MRRFEU iz ENU-5.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Obzirom da u sustavu SUK-a obnove zgrada MRRFEU obavija funkciju UT-a i to ne samo (kako je navedeno) za ENU 3,4,5 već i druge mjere s popisa. Iz tog razloga predlažemo brisanje UT-a odnosno samo navođenje PT1-a.</p>	Prihvaća se.	

4.		<p>Mjera Program energetske obnove javne rasvjete: Predlažemo brisanje MRRFEU iz ENU-7.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Obzirom da u sustavu SUK-a MRRFEU obavlja funkciju UT-a i to ne samo (kako je navedeno) za ENU 3,4,5 već i druge mjere s popisa. Iz tog razloga predlažemo brisanje UT-a odnosno samo navođenje PT1-a.</p>	Prihvaća se.	
5.		<p>Str. 31 Tablica 1-5: U tekstu 'Zakon o gradnji Gospodarenje energijom i očuvanje topline kao jedan od temeljnih zahtjeva za građevine — Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti zgrada (NN 128/15, 70/18, 73/18)' dodati i NN 86/18.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> U Narodnim novinama objavljen je ispravak Tehničkog propisa o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti zgrada NN 86/18.</p>	Prihvaća se.	
6.		<p>Str. 33 Tablica 1-6: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: Program se u razdoblju od 2014. do 2016. financirao iz sredstava od dražbi i provodio putem Fonda za zaštitu i energetske učinkovitost; krajem 2016. godine MGIPU je raspisao poziv prema kojemu je dodijeljeno 539,23 milijuna kuna za energetske obnovu 556 zgrade; predviđa se da će realizacija projekata u sklopu ovog programa završiti do kraja 2023. godine. Krajem 2019. planirano je raspisivanje novog poziva za energetske obnovu višestambenih</p>	Prihvaća se.	

		<p>zgrada. Bespovratna sredstva osigurala bi se iz alokacije namijenjene za energetska obnovu obiteljskih kuća.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Budući da su se neki ugovori raskinuli, došlo je do promjene u broju ugovora i dodijeljenih sredstava.</p> <p>Dodan je dio raspisivanju novog poziva za višestambene zgrade.</p>		
7.		<p>Str. 33 Tablica 1-6: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: Program se u razdoblju od 2014. do 2016. financirao nacionalnim sredstvima od dražbi, a putem Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost; raspoloživa sredstva iz EFRR prema OPKK su 200 milijuna kuna.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Raspoloživa sredstva iz EFRR prema OPKK su 200 milijuna kuna, umjesto 228 milijuna kuna.</p>	Prihvaća se.	
8.		<p>Str. 33 Tablica 1-6: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: Raspoloživa sredstva iz EFRR prema OPKK su 211 milijuna EUR za energetska obnovu zgrada javnog sektora, a do sada je već dodijeljeno oko 1,499 milijardi kn za energetska obnovu 866 zgrade; predviđa se da će realizacija projekata u sklopu ovog programa završiti do kraja 2023. godine. Također je predviđen FI ESIF kredit za energetska učinkovitost za javne zgrade u iznosu</p>	Prihvaća se.	

		<p>od 190 milijuna kuna. <u>Obrazloženje:</u> Zbog raskida ugovora došlo je do promjene u broju. Dodan je dio o FI ESIF kredit.</p>		
9.		<p>Str. 33 Tablica 1-6: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: Raspoloživa sredstva iz EFRR prema OPKK su 152 milijuna kn (20 milijuna EUR) za energetske obnovu sustava javne rasvjete; program se provodi kreditiranjem kojeg osigurava. Predviđa se da će realizacija projekata sklopu ovog programa završiti do kraja 2023. godine</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Razlika u mil. kn.</p>	Prihvaća se.	
10.	<p><u>Obrazloženje:</u></p> <p>Budući da je poziv zatvoren, uklonjen je dio – provedba mjere je započela trenutno otvorenim javnim pozivom Ministarstva zaštite okoliša i energetike.</p> <p>Dodan je dio - Dodijeljeno je oko 190 milijuna kuna za energetske obnovu 77 zgrada;</p>	<p>Str. 34 Tablica 1-6: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: Raspoloživa sredstva iz EFRR prema OPKK su 300 milijuna kn (40 milijuna EUR). Dodijeljeno je oko 190 milijuna kuna za energetske obnovu 77 zgrada; predviđa se iskorištavanje ovih sredstava do kraja 2023. godine.</p>	Prihvaća se.	

11.		<p>Str. 34 Tablica 1-6: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: Raspoloživa sredstva iz EFRR prema OPKK su 450 milijuna kn (60 milijuna EUR) - predviđa se iskorištavanje ovih sredstava do kraja 2023. godine; provedba mjere je započela javnim pozivom Ministarstva zaštite okoliša i energetike na temelju kojega je dodijeljeno oko 303 milijuna kn za 90 projekata.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Razlika u broju projekata i dodijeljenih kuna. 450 milijuna kuna se podijelilo na 303 mil. kuna bespovratnih sredstava i ostalo na kredite preko HBOR-a. Potrebno je dodati opis koji se odnosi na sredstva/kredite koja je dodjeljivao HBOR. Preformulirano, umjesto predviđeno je 20 mil. kn, HEP ODS-u je dodijeljeno 20 mil.kn</p>	Prihvaća se.	
12.		<p>Str. 36 Tablica 1-6: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: Mjera podrazumijeva smanjenje gubitaka u distribucijskoj mreži i uvođenje naprednih mjerila za krajnje potrošače od strane HEP-ODS. Za pilot projekt „Uvođenje pametnih mreža na pilot područjima” HEP- ODS-u je dodijeljeno 20 milijuna EUR iz ESI fondova, prema OPKK.</p>	Prihvaća se.	
13.		<p>Str. 122 do 126: ENU-3: Program energetske obnove višestambenih zgrada ENU-4: Program energetske obnove obiteljskih kuća ENU-5: Program energetske obnove zgrada javnog</p>	Prihvaća se.	

		<p>sektora</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Trenutno je nepoznato prema kojoj proceduri će se provoditi Program u razdoblju '21.-'30. Iz tog razloga nemoguće je pretpostaviti strukturu institucija (funkcije tijela u sustavu EU fondova), iznose financijskih sredstava, potrebnu dokumentaciju, procedure postupaka dodjele, stope sufinanciranja itd.</p>		
14.		<p>Str. 144 Tablica 3-2: Ispraviti tekst da izgleda slijedeće: 100.000.000 € /Poticanje integralne obnove višestambenih zgrada/Program energetske obnove višestambenih zgrada</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Alokacija je izmijenjena, umjesto 70.000.000 mil.kn je 100.000.000 mil.kn. Uklonjen dio Program obnove obiteljskih kuća.</p>	Prihvaća se.	
15.		<p>Str. 144 Tablica 3-2: Ispraviti iznos raspoložive alokacije sa 80.000.000 EUR na 20.000.000 €</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Greška u iznosu.</p>	Prihvaća se.	
	MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE			

1.		<p>Str. 112. Mjera TR-6: Ispraviti na način da glasi:” Poticanje integriranog prijevoza tereta“ Isto je potrebno ispraviti kroz cijeli tekst i popratnu dokumentaciju.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> umjesto intermodalnog</p>	Prihvaća se.	
2.		<p>Str. 113. Mjera TR-7: Obzirom da su u 2019. godini registrirana 452 električna automobila predlažemo ispitati dostatnost i kvalitetu strukturiranih poticaja.</p> <p>Dodatno, za gospodarsku namjenu vozila za koje nema odgovarajuća alternativa predlažemo predvidjeti poticanje energetski učinkovitih dizel vozila (teška teretna vozila).</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Zato što su predviđena financijska sredstva za poticanje energetski učinkovitih vozila u iznosu od 700 milijuna kuna.</p>	Prihvaća se djelomično.	<p>Uvećan iznos potrebnih sredstava za provedbu.</p> <p>Svrha sufinanciranja u promatranom razdoblju je razvoj tržišta alternativnih goriva, kako bi se u dugoročnom pogledu omogućila lakša tranzicija prema prometnim sektoru s minimalnim emisijama.</p>

3.		<p>Str. 117. Mjera TR-12:</p> <p>U Poticanje razvoja održivog intermodalnog i integriranog prometa na nacionalnoj razini navedeno je: „ u zračnom prometu, Republika Hrvatska će definirati plan i razraditi detaljne smjernice za postizanje značajnog smanjenja emisija stakleničkih plinova.“</p> <p><u>Obrazloženje:</u></p> <p>U svezi s tim napominjemo da će se sve aktivnosti vezane za definiranje plana i smjernica za smanjenje emisija stakleničkih plinova razvijati zajednički na razini EU prateći globalne trendove i zajednička stajališta koja će se zauzeti na razini Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO). Tako će se u navedenim okvirima o ovome raspravljati u sljedećem trogodišnjem razdoblju. Međutim, globalni konsenzus se tek treba postići, a onda sukladno tome definirati stajališta na razini EU.</p> <p>Također, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture sukladno svojim nadležnostima i stručnim zadaćama ne može biti nositelj izrade ovakvog plana već može sudjelovati i dati podršku prilikom izrade istog, u dijelu koji se odnosi na raspravu i odluke koje se u ovom smislu donesu na razini međunarodnih tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo, kako na EU razini tako i globalno.</p>	Prihvaća se.	
----	--	--	--------------	--

4.		<p>Općenito: Nadalje, mišljenja smo da u dokumenta nije prikazana dinamika kretanja emisija CO2 i energetske uštede za sektor prometa (i to posebice za prometne grane: cestovni, željeznički i pomorski) za razdoblje za koje je dokument pripremljen 2021- 2030.</p> <p>Smatramo također da bi dokument trebao sadržavati prikaz i usporedbu s drugim sektorima za planirano razdoblje kao i utjecaj koje planirane mjere imaju na njih.</p> <p>Općenito: Uz navedeno skrećemo pozornost da se u predmetnom tekstu na nekoliko mjesta navodi krivi naziv ovoga Ministarstva, odnosno umjesto Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture treba navesti točan naziv: “Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture“.</p>	Prihvaća se.	
5.		<p>Općenito: Donošenje predmetnog dokumenta neće imati fiskalni učinak na Državni proračun iz djelokruga Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.</p>		
	MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE			
1.		<p>Str. 26. u tablici 1 -4: Trenutne mjere unutar dimenzije „dekarbonizacija“, pod naslovom Poljoprivreda, u tekstu koji glasi: „Primjena novih gnojiva sporog djelovanja pogodnih</p>	Prihvaća se	

		<p>za uzgoj kukuruza i pšenice (gnojiva obložena polimerima).“, predlažemo riječi: „kukuruza i pšenice“ zamijeniti riječima „poljoprivrednih kultura“.</p> <p>Navedeno predlažemo i na Str. 93. u tekstu iza naziva mjere POLJ-4: Poboljšanje metoda primjene mineralnih gnojiva.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Sporotopiva gnojiva koriste se u različitim poljopriv. kulturama, a ne samo u kukuruzu i pšenici.</p>		
2.		<p>Str. 52. pod naslovom Nacionalni ciljevi u pogledu prilagodbe klimatskim promjenama, iza predzadnje rečenice predlažemo dodati tekst koji glasi:</p> <p>„Kada je riječ o ekološkoj i klimatskoj ambiciji Zajedničke poljoprivredne politike, važno je istaknuti već ostvarenî doprinos poljoprivrednog sektora i pozitivna rješenja provedena na nacionalnoj i EU razini kao npr. uvođenje dobrih poljoprivrednih praksi, poboljšanje agrotehnike, poticanje inovacija u sektoru, podizanje razine suradnje između znanstvenih i istraživačkih institucija, zakonodavaca i proizvođača. ”.</p>	Prihvaća se	

3.		Str. 93. u tekstu iza naziva mjere POLJ-5: Hidrotehnički zahvati i sustavi zaštite od prirodnih katastrofa, predlažemo riječi „ procjeđivanja i ispiranja “ zamijeniti riječima „ hlapljenja, procjeđivanja, horizontalnog otjecanja i ispiranja “.	Prihvaća se.	Mjera je bitno izmijenjena
4.		Str. 93. u tekstu iza naziva mjere POLJ-6: Uvođenje novih kultivara, sorti i vrsta, predlažemo riječi „ novih usjeva “ zamijeniti riječima: „ novih usjeva/nasada “.	Prihvaća se.	Mjera je bitno izmijenjena
5.		Str. 96. u tekstu pod točkom LUF-3: Provedba Akcijskog plana za LULUCF sektor, predlažemo riječi „ Opći plan gospodarenja šumama “ zamijeniti riječima „ Šumskogospodarska osnova područja Republike Hrvatske “. <u>Obrazloženje:</u> U skladu sa Zakonom o šumama (Narodne novine, br. 68/18, 115/18 i 98/ 19).	Prihvaća se.	Mjera je bitno izmijenjena
6.		Str. 96. u tekstu pod točkom LUF-3: Provedba Akcijskog plana za LULUCF sektor, predlažemo riječi „ krovni šumski dokument “ zamijeniti riječima „ krovni šumarski dokument “. <u>Obrazloženje:</u>	Prihvaća se.	Mjera je bitno izmijenjena

		U skladu sa Zakonom o šumama (Narodne novine, br. 68/18, 115/18 i 98/ 19).		
7.		Str. 96. u tekstu pod točkom LUF-3: Provedba Akcijskog plana za LULUCF sektor: Nejasna je rečenica: „ Plan gospodarenja šumama u Republici Hrvatskoj (General FMAP) šuma je općenita plan upravljanja za imenovanje aktivnosti koje će se izvoditi u šumama i šumskom području unutar cjelovitog hrvatskog područja upravljanja šumama. “, te predlažemo doradu iste.	Prihvaća se.	Mjera je bitno izmijenjena
	MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA			
1.		Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost / I. Politike i mjere koje se odnose na elemente iz Odjeljka 2.5 <u>IJK-1: Utvrđivanje polazišta, nacionalnih ciljeva, indikatora za praćenje ostvarenja te uspostava sustava za praćenje ostvarenja zadanih ciljeva istraživanja, inovacija i konkurentnosti; Regulatorna mjera; provedba: 2020.-2030.</u> predlažemo da umjesto: Povjerenstvo za međusektorsku koordinaciju za politiku i mjere za ublaživanje i prilagodbu klimatskim	Prihvaća se	

		<p>promjenama (previđeno u okviru mjere MS-1)</p> <p>ulogu tijela koje će u suradnji s MZO i MINGOPO dodatno razraditi kriterije i indikatore preuzme</p> <p>Tematsko inovacijsko vijeće za energiju i održivi okoliš.</p>		
2.		<p>Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost / I. Politike i mjere koje se odnose na elemente iz Odjeljka 2.5</p> <p><u>IIK-2: Sufinanciranje projekata industrijskog istraživanja i eksperimentalnog razvoja usklađenih s Nacionalnom razvojnom strategijom; Financijska mjera; provedba: 2021.-2030.</u></p> <p>predložimo nadopunu teksta:</p> <p>Aktivnosti: Na godišnjoj razini raspisivat će se natječaji za znanstveno-istraživačke projekte koji će se provoditi unutar RH te će se sufinancirati sudjelovanje hrvatskih organizacija u međunarodnim znanstveno-istraživačkim projektima koji se bave prioritetnim temama za RH. Poticat će se suradnja znanstveno-istraživačkog i komercijalnog sektora te privatna ulaganja u istraživanje i razvoj. Pratit će se broj prijavljenih i odobrenih patenata. Za projekte čiji će ciljevi biti usklađeni s nacionalnim prioritetima osigurat će se financiranje djela troškova koji nisu financirani sredstvima donatora.</p> <p>Sredstva potrebna za provedbu: 45 milijuna kuna</p>	Prihvaća se	

		<p>godišnje</p> <p>Izvršno tijelo: HRZZ, MZO, MGPO, HAMAG-BICRO</p> <p>Tijelo za praćenje (nadzor): Nacionalno inovacijsko vijeće</p> <p>Učinak: Provedeni znanstveno-istraživački projekti prioritetni za RH</p> <p>Metoda praćenja: izvješća Povjerenstvu za međusektorsku koordinaciju za politiku i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama</p> <p>sa tekstom (podvučeno i podebljano):</p> <p>Aktivnosti: Na godišnjoj razini raspisivat će se natječaji za znanstveno-istraživačke projekte <u>(razine tehnološke spremnosti 1-4)</u> koji će se provoditi unutar RH te će se sufinancirati sudjelovanje hrvatskih <u>znanstvenih</u> organizacija <u>i malih i srednjih poduzeća</u> u međunarodnim znanstveno-istraživačkim projektima koji se bave prioritetnim temama za RH. <u>Također, sufinancirat će se projektno sudjelovanje hrvatskih znanstvenih institucija i malih i srednjih poduzeća u relevantnim programima (SET Plan, ETIP, EERA, Obzor 2020 LIFE, Eureka, idr.), Europskim partnerstvima u okviru Okvirnog programa EU za istraživanje i inovacije i u relevantnim pan-europskim mrežama i konzorcijima, sukladno pravilima određenog programa.</u> Poticat će se suradnja znanstveno-</p>		
--	--	---	--	--

		<p>istraživačkog i komercijalnog sektora te privatna ulaganja u istraživanje i razvoj. Pratit će se broj prijavljenih i odobrenih patenata. Za projekte čiji će ciljevi biti usklađeni s nacionalnim prioritetima osigurat će se financiranje djela troškova koji nisu financirani sredstvima donatora.</p> <p>Sredstva potrebna za provedbu: 55 milijuna kuna godišnje</p> <p>Izvršno tijelo: HRZZ, MZO, MGPO, HAMAG-BICRO</p> <p>Tijelo za praćenje (nadzor): Nacionalno inovacijsko vijeće</p> <p>Učinak: Provedeni znanstveno-istraživački projekti prioritetni za RH</p> <p>Metoda praćenja: izvješća <u>Tematskom inovacijskom vijeću za energiju i održivi okoliš.</u></p>		
3.		<p>Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost / I. Politike i mjere koje se odnose na elemente iz Odjeljka 2.5</p> <p><u>IJK-3: Poticanje razvoja poduzetništva na području niskougličnog gospodarstva;</u> Financijska mjera; provedba: 2021.-2030.</p> <p>rečenice: Poticat će se suradnja sa znanstveno-istraživačkim institucijama te povećanje privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj. Pratit će se broj prijavljenih i odobrenih patenata.</p>		

		<p>nadopuniti tako da bude slijedeći tekst: Poticat će se suradnja sa znanstveno-istraživačkim institucijama te povećanje privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj. Jedna od mogućih aktivnosti je financiranje potvrde koncepta (Proof of Concept) kao mehanizma podrške u prijenosu rezultata istraživanja iz javnog u privatni sektor kako bi se stvorili novi proizvodi i usluge. Pratit će se broj prijavljenih i odobrenih patenata te broj novih proizvoda.</p>		
4.		<p>Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost / I. Politike i mjere koje se odnose na elemente iz Odjeljka 2.5</p> <p><u>IJK-4: Poticanje transfera znanja i tehnologija iz sustava znanosti u sustav gospodarstva s naglaskom na niskouglijčne tehnologije;</u> Financijska mjera; provedba: 2021.-2030.</p> <p>rečenice: Cilj i opis mjere: Mjerom se potiče razvoj osnovanih i funkcionalnih ureda i znanstveno-tehnoloških parkova s ciljem prijenosa znanja i razvoja tehnologija koje će pridonijeti razvoju niskouglijčnog gospodarstva. Aktivnosti: Davanje potpora za osnivanje razvojnih tvrtki ili tvrtki kćeri proizašlih iz rezultata znanstvenih istraživanja; davanje potpora za ostvarivanje suradnje poduzetnika i sustava znanosti, poslovni susreti, poslovno savjetovanje; pisanje poslovnih planova; financiranje pred-evaluacije i mentoriranje pisanja projekata velike vrijednosti i</p>	Prihvaća se	

		<p>infrastrukturnih projekata; mentoriranje razvoja poslovnih planova i pitchanja ulagačima, financiranje stručnjaka za zaštitu prava intelektualnog vlasništva; financiranje potpora za projekte u fazi potvrde koncepta i sl. s naglaskom na održive tehnologije koje doprinose niskougljičnom razvoju.</p> <p>Pratit će se broj ostvarenih suradnji između sustava znanosti i industrije, broj napisanih poslovnih planova; broj osiguranih daljnjih investicija nakon PoC faze; broj predanih zahtjeva za zaštitu prava intelektualnog vlasništva; broj novoosnovanih razvojnih tvrtki ili tvrtki kćeri u razdoblju od 5 godina od osnutka, te poslovnih uspjeh.</p> <p>Sredstva potrebna za provedbu: na godišnjoj razini do 10 milijuna kuna; pri čemu potpore pojedinom uredu ne bi smjele prelaziti 1 milijun kuna.</p> <p>nadopuniti tako da bude slijedeći tekst:</p> <p>Cilj i opis mjere: Mjerom se potiče razvoj osnovanih ureda za transfer tehnologije <u>ili srodnih organizacijskih jedinica u javnim znanstvenim organizacijama i znanstveno-tehnolojskih parkova</u> s ciljem prijenosa znanja i razvoja tehnologija koje će pridonijeti razvoju niskougljičnog gospodarstva.</p> <p>Aktivnosti: Davanje <u>godišnjih</u> potpora <u>javnim znanstvenim organizacijama</u> za osnivanje razvojnih tvrtki ili tvrtki kćeri proizašlih iz rezultata znanstvenih istraživanja; davanje potpora za ostvarivanje suradnje poduzetnika i sustava znanosti, poslovni susreti, poslovno savjetovanje; pisanje poslovnih planova; financiranje pred-evaluacije i</p>		
--	--	--	--	--

		<p>mentoriranje pisanja projekata velike vrijednosti i infrastrukturnih projekata; mentoriranje razvoja poslovnih planova i pitchanja ulagačima, financiranje stručnjaka za zaštitu prava intelektualnog vlasništva; financiranje potpora za projekte u fazi potvrde koncepta i sl. s naglaskom na održive tehnologije koje doprinose niskougljičnom razvoju.</p> <p>Pratit će se broj ostvarenih suradnji između sustava znanosti i industrije <u>u području niskougljične tehnologije</u>, broj napisanih poslovnih planova; broj osiguranih daljnjih investicija nakon PoC faze; broj predanih zahtjeva za zaštitu prava intelektualnog vlasništva; broj novoosnovanih razvojnih tvrtki ili tvrtki kéeri u razdoblju od 5 godina od osnutka, te poslovnih uspjeh. <u>Također, na godišnjoj će se razini raspisati poziv za PoC fazu projekata koje će provoditi uredi za transfer tehnologije.</u></p> <p>Sredstva potrebna za provedbu: na godišnjoj razini do <u>5</u> milijuna kuna.</p>		
5.		<p>Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost / I. Politike i mjere koje se odnose na elemente iz Odjeljka 2.5</p> <p><u>IJK-5: Poticanje daljnjeg rada znanstvenih centara izvrsnosti osnovanih u području prirodnih, tehnički, biotehnički i biomedicinskih znanosti;</u> Financijska mjera; provedba: 2021.-2030.</p> <p>rečenicu:</p> <p>Sredstva potrebna za provedbu: na trogodišnjoj</p>	Prihvaća se	

		<p>razini do 100 milijuna kuna; pri čemu potpore pojedinom uredu ne bi smjele prelaziti 10 milijuna kuna</p> <p>nadopuniti da glasi: Sredstva potrebna za provedbu: <u>utvrdit će se naknadno</u></p>		
6.		<p>Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost / I. Politike i mjere koje se odnose na elemente iz Odjeljka 2.5</p> <p><u>IJK-6: Izgradnja kapaciteta za poticanje istraživanja i inovacija te povećanje konkurentnosti u području niskougličnog gospodarstva</u>; Informativna mjera; provedba: 2020. – 2030.</p> <p>rečenice: Aktivnosti: Za predstavnike svih tijela uključenih u provedbu mjera IJK 1 – 5 davat će se potpora za sudjelovanje na predavanjima, radionicama, sastancima radnih skupina, studijskim putovanjima s ciljem međunarodnog povezivanja i izgradnje kapaciteta u zadavanju ciljeva, definiranju indikatora te praćenju ostvarivanja zadanih ciljeva u kontekstu istraživanja, inovacija i konkurentnosti na području niskougličnog gospodarstva. Davanje potpore za sudjelovanje u radnim tijelima i radnim skupinama te odborima relevantnih europskih i međunarodnih organizacija (IEA idr.), programa (SET Plan, ETIP, EERA, Obzor 2020 LIFE, Eureka, idr.), javno-</p>	Prihvaća se	

		<p>javnim i javno-privatnim partnerstvima (JPI) relevantnim pan-europskim mrežama i konzorcijima. Po potrebi, organizirat će se prijenos znanja i iskustava s drugim državama članicama EU te na druge dionike unutar RH.</p> <p>Sredstva potrebna za provedbu: 20 milijuna kn/god</p> <p>nadopuniti tako da bude slijedeći tekst:</p> <p>Aktivnosti: Za predstavnike svih tijela uključenih u provedbu mjera IIK 1 – 5 davat će se potpora za sudjelovanje na predavanjima, radionicama, sastancima radnih skupina, studijskim putovanjima s ciljem međunarodnog povezivanja i izgradnje kapaciteta u zadavanju ciljeva, definiranju indikatora te praćenju ostvarivanja zadanih ciljeva u kontekstu istraživanja, inovacija i konkurentnosti na području niskougljičnog gospodarstva. Davanje potpore za sudjelovanje u radnim tijelima i radnim skupinama te odborima relevantnih europskih i međunarodnih organizacija (IEA idr.), programa (SET Plan, ETIP, EERA, Obzor 2020 LIFE, Eureka, idr.), <u>Europskim partnerstvima u okviru Okvirnog programa EU za istraživanje i inovacije i u</u> relevantnim pan-europskim mrežama i konzorcijima. Po potrebi, organizirat će se prijenos znanja i iskustava s drugim državama članicama EU te na druge dionike unutar RH.</p> <p><u>Ovom aktivnošću sufinancirat će se i sudjelovanja javnih znanstvenih organizacija u javno-javnim i</u></p>		
--	--	--	--	--

		<p><u>javno-privatnim partnerstvima unutar okvirnog programa za istraživanje i tehnološki razvoj te s relevantnim pan-europskim istraživačkim mrežama i konzorcijima u području niskougličnog gospodarstva.</u></p> <p>Sredstva potrebna za provedbu: 50 milijuna kn/god</p>		
	<p>MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA</p>			
1.		<p>Na str. 7, u Sažetku u podnaslovu ii. Strategije koje se odnose na pet dimenzija energetske unije u drugom odlomku stoji: „Tri su ključne strategije koje se odnose na dimenziju Dekarbonizacije.“ Predlaže se rečenicu zamijeniti na način da glasi: „Četiri su ključne strategije koje se odnose na dimenziju Dekarbonizacije. “ te dodati u nabranje i Dugoročnu strategija za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske do 2050. godine.</p>	Prihvaća se	
2.		<p>U tablici na str. 12, potrebni je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zamijeniti riječ „Program“ sa „Promoviranje“ nZEB standarda gradnje i obnove - Dodati: Program energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra 	Prihvaća se	

3.		Na str. 15, u drugom odlomku koristi se terminologija „ toplinske crpke “ koju je potrebno zamijeniti terminom „ dizalice topline “.	Prihvaća se	
4.		Na str. 17, u drugom odlomku stoji: „Energetsko zakonodavstvo i klimatsko zakonodavstvo usklađeni su s pravnom stečevinom Europske unije. Na provedbenoj razini, energetika i klima objedinjene su u jednom ministarstvu - Ministarstvu zaštite okoliša i energetike.“ Budući je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja nadležno za energetske učinkovitost u zgradarstvu, potrebno je dopuniti rečenicu na način da glasi: „ Energetsko zakonodavstvo i klimatsko zakonodavstvo usklađeni su s pravnom stečevinom Europske unije. Na provedbenoj razini, energetika i klima objedinjene su u dva ministarstva - Ministarstvu zaštite okoliša i energetike te Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja. “	Prihvaća se	
5.		Na str. 17, nastavno na dopunjenu rečenicu iz komentara 4. potrebno je dodati sljedeći tekst: „ U okviru izrade Nacionalne razvojne strategije do 2030. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja je zajedno sa Ministarstvom zaštite okoliša i energetike nositelj Tematske radne skupine „Održiv okoliš i energetika“ te kreira ključna područja intervencije i strateške projekte kako bi se doprinijelo nacionalnim i EU ciljevima smanjenju emisija CO₂ za 40% te povećanju energetske učinkovitosti za 32,5% do 2030. godine. “	Prihvaća se	

6.		<p>Na str. 20, u tablici je potrebno dodati novi redak ispod „ Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju u RH“ koji glasi: Naziv mjere: Povelja o dekarbonizaciji nacionalnog fonda zgrada do 2050.</p> <p>Kratki opis: Potpisnici Povelje su predstavnici državne i lokalne uprave, akademske zajednice i stručne javnosti, građevinskog i energetskog sektora te pratećih industrija koji pružaju potporu te promiču dekarbonizaciju zgrada u svojim daljnjim aktivnostima, gdje god je to moguće. Partneri-Potpisnici Povelje se kroz otvorene dijaloge partnera potiče na aktivnu i kontinuiranu suradnju na izradi Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda zgrada i prelazak na standard gradnje zgrada gotovo nulte energije (nZEB).</p>	Prihvaća se	
7.		<p>Na str. 31 u dijelu pod naslovom Međusektorske politike i mjere gdje se navodi „Zakon o gradnji“ treba navesti da su u tijeku su Izmjene i dopune Zakona o gradnji koje će se odnositi nadonošenje i provođenje nove Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine, promicanje elektromobilnosti kroz postavljanje infrastrukture za punjenje električnih vozila u zgradama i na parkiralištima uz zgrade, pojednostavljenja redovitih pregleda sustava grijanja i sustava hlađenja ili klimatizacija u zgradama, podešavanja i nadzori tehničkih sustava zgrada, definiranja zahtjeva vezanih na postavljanje uređaja za samoregulaciju, te sustave</p>	Prihvaća se	

	<p>automatizacija i upravljanja zgradama, kao i izmjene u sustavu izdavanja ovlaštenja za energetska certificiranje zgrada.</p> <p>Također je potrebno dodati i novi broj Narodnih novina 86/18, na način da sada glasi: „Tehničkim propisom o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti zgrada (NN 128/15, 70/18, 73/18, 86/18)“.</p>		
8.	<p>U dijelu pod naslovom „Međusektorske politike i mjere“ na str. 32 navodi se da su „Mjere u sektoru zgradarstva skladene sa Dugoročnom strategijom za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske [Pogreška! Izvor reference nije pronađen.]. Prva Dugoročna strategija usvojena je 2014. godine (NN 74/14), a novelirana je 2017. godine te usvojena početkom 2019. godine (NN 28/19). Dugoročna strategija obuhvaća pregled nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske, analizu ključnih elemenata programa obnove zgrada, politike i mjere za poticanje troškovno učinkovite integralne obnove zgrada, dugoročnu perspektivu za usmjeravanje odluka pojedinca, građevinske industrije i financijskih ulaganja do 2050. godine te procjene očekivane uštede energije i širih koristi utemeljena na računskim i modelskim podacima.</p> <p>Dio teksta “Dugoročna strategija se ažurira svake tri godine pa će se tako nova Dugoročna strategija u potpunosti uskladiti sa Strategijom energetskog razvoja i Strategijom niskougljičnog razvoja. Njezino se usvajanje očekuje u 2020. godini u skladu s rokom definiranim u članku 53. Uredbe</p>	Prihvaća se	

		(EU) 2018/1999 (10. ožujka 2020. godine)” potrebno je zamijenit sa tekstom “Sukladno Direktivi 2018/844 EU koja će u nacionalno zakonodavstvo biti prenesena Zakonom o gradnji donosi se Dugoročna strategija energetske obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050, svakih 10 godina sukladno Uredbi (EU) 2018/1999. Prva strategija donijeti će se do 10. ožujka 2020.”		
9.		Na str. 34, u <i>Tablici 1-7. Pregled postojećih međusektorskih mjera energetske učinkovitosti</i> , pod nazivom mjere stoji: „Povećanje broja zgrada s gotovo nulom potrošnjom energije (B.2 [14]; MEN-1 [9])“. Mjeru je potrebno preimenovati u točan naziv mjere koji glasi: “Program poticanja gradnje novih i obnavljanja postojećih zgrada do standarda gotovo nulte energije“ ako se misli na Program koji je donio MGIPU. U slučaju da se misli na promotivne aktivnosti mjeru treba nazvati „Promoviranje nZEB standarda gradnje i obnove“.	Prihvaća se	
10.		Na str. 63, u prvom odlomku stoji rečenica koja glasi: „Nakon 2020. godine, sukladno Direktivi o energetske svojstvima zgrada / Zakonu o gradnji ... od cca 34 kWh/m ² a.“. Navedenu rečenicu je potrebno dopuniti na način da glasi: „ Nakon 2020. godine, sukladno Tehničkom propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama, sve novoizgrađene zgrade bit će gotovo nula energetske (nZEB) “ . Dio rečence „s tendencijom skorog proširenja obaveze za postizanje nZEB standarda potrošnje	Prihvaća se	

		energije“, potrebno je obrisati.		
11.		Na str. 63, u prvom odlomku zadnja rečenica glasi: „Ova površina obnovljenih zgrada godišnje odgovara stopi rekonstrukcije od 1,6% godišnje.“ Potrebno je dodati objašnjenje da se površina obnovljenih zgrada godišnje postepeno povećava od 1% u 2021. godini do 3% u 2030. godini.	Prihvata se	
12.		Na str. 76, <i>Poglavlje 2. NACIONALNI CILJEVI, Podnaslov 2.4.4. Energetsko siromaštvo</i> potrebno je dodati tekst koji glasi: „ MGIPU je do sada izradilo dva Programa koja su uzela u obzir energetsko siromaštvo: „Program suzbijanja energetskog siromaštva koji uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi za razdoblje 2019. do 2021. godine“, koji je izrađen u suradnji s Državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje te „Izmjene i dopune Programa energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje od 2014. do 2020. godine s detaljnim planom za razdoblje od 2014. do 2016. godine“, koje će po prvi puta uključiti i mjere energetskog siromaštva, tako da bi za ovu skupinu građana stopa sufinanciranja bila 100%. Osim navedenih programa, prema Zakonu o gradnji, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog MGIPU donijet će Dugoročnu strategiju obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. u kojoj će biti predložene nacionalne mjere za ublažavanje energetskog siromaštva, koje će se postići putem dubinskih obnova zgrada.“.	Prihvata se	

13.		<p>U Poglavlje 3. <i>POLITIKE I MJERE</i>, na str. 85, potrebno je dodati novu mjeru MS-7: Povelja o suradnji u cilju dekarbonizacije zgrada do 2050. sa sljedećim tekstom: „Povelja o suradnji u cilju dekarbonizacije zgrada do 2050., koju je pokrenulo Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, a kojom se podržava EU viziju dekarbonizacije zgrada do 2050. godine - Povelja je pokrenuta zbog bolje međuresorne komunikacije i suradnje između tijela državne uprave i realnog sektora. Uspostavom Cilj je putem radionica i Otvorenog dijaloga partnera stvoriti široku mrežu povezanih stručnjaka koji su spremni na zajednički dijalog i doprinos dekarbonizaciji fonda zgrada do 2050. godine. Otvoreni dijalozi partnera okupljaju predstavnike državne i lokalne uprave, akademske zajednice i stručne javnosti, građevinskog i energetske sektora te pratećih industrija na tematskim radionicama koje organizira Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja. Sadržaj povelje odnosi se na postizanje energetske i klimatskih ciljeva na nacionalnoj i EU razini kroz dekarbonizaciju fonda zgrada, obnovom zgrada i građenjem zgrada gotovo nulte energije, svjesni važnosti dodatnog smanjenja emisija stakleničkih plinova, povećanja udjela obnovljivih izvora energije, poboljšanja energetske sigurnosti, te uvođenja inovacija i pametnih tehnologija koje omogućuju zgradama da potpomognu sveukupnu dekarbonizaciju gospodarstva. Potpisivanjem povelje potiče se kontinuirana suradnja na izradi Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda</p>	Prihvaća se	
-----	--	---	-------------	--

		<p>zgrada i prelazak na standard gradnje zgrada gotovo nulte energije (nZEB). Potpisnici Povelje pružaju potporu te promiču dekarbonizaciju zgrada u svojim daljnjim aktivnostima, gdje god je to moguće.“</p>		
14.		<p>Na str. 88, Poglavlje 3. POLITIKE I MJERE, 3.1.2 Energija iz obnovljivih izvora, OIE-2 prostorno-planski preduvjeti za korištenje OIE, tražimo dopunu odnosno raspis na način da mjera glasi:</p> <p>“OIE-2 Prostorno-planski preduvjeti za korištenje OIE</p> <p>Regulatorna mjera; provedba 2021.-2030.</p> <p>Cilj i opis mjere: Analiza postojećeg stanja prostornih kapaciteta, definiranje smjernica i kriterija specifičnih prostorno-planskih elemenata za planiranje OIE na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini.</p> <p>Aktivnosti: U okviru mjere provest će se sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza prostornih planova uz preisptivanje planiranih lokacija, kartiranje potencijala resursa za pojedine obnovljive izvore (vjetar, osunčanje, hidropotencijal, geotermalne vode za energetske svrhe) s obzirom na postojeće i napredne tehnologije energetske pretvorbe i 	Prihvaća se	

		<p>prilagodbe na klimatske promjene temeljene na karakteristikama ekosustava unutar specifičnih prostora za iskorištavanje OIE (planirani i potencijalni prostor), mogućnosti skladištenja energije iz OIE te uklapanja u postojeći distribucijski sustav;</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvrđivanje i kartiranje prostornih, okolišnih (bio-ekoloških, krajobraznih, geoloških) i socijalnih (korištenje prostora) i infrastrukturnih ograničenja te osjetljivost prostora za izgradnju i rad postrojenja, s obzirom na karakteristike postojećih i naprednih tehnologija za iskorištavanje OIE; • definiranje smjernica i kriterija za odabir prostora pogodnih za iskorištavanje OIE, prostorno-planskih uvjeta te mjera zaštite u postupcima prema posebnim zakonima; • usvajanje smjernica i kriterija za uređenje specifičnih prostorno-planskih elemenata u prostoru za iskorištavanje OIE na državnoj razini i njihova implementacija u prostorno planske dokumente na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini uz primjenu mjera zaštite u postupcima prema posebnim zakonima; • stručno obrazovanje i poticanje međusektorske suradnje stručnjaka iz 		
--	--	--	--	--

		<p>područja prostornog planiranja, zaštite prirode i okoliša, energetike i ostalih stručnjaka relevantnih za prostorno planiranje i razvoj projekata OIE;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadogradnja postojećih informacijskih sustava s podacima neophodnim za prepoznavanje potencijalnih ograničenja te osjetljivosti prostora na izgradnju OIE objekata (proizvodnih postrojenja koja koriste OIE s pratećom infrastrukturom). <p>Sredstva potrebna za provedbu: početna sredstva 1 000 000 kn + sredstva namijenjena za implementaciju strategije i akcijskog plana primjene mjera zaštite u postupcima prema posebnim zakonima + redovni rad državnih tijela + novu generaciju prostornih planova</p> <p>Izvori financiranja: EU sredstva, Svjetska banka (za mapiranje i analize); proračun države, županija, gradova i općina (za primjenu mjera zaštite u postupcima prema posebnim zakonima i novu generaciju PP)</p> <p>Izvršno tijelo: MGIPU i MZOE, u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede; županije, gradovi i općine</p> <p>Tijela za praćenje (nadzor): MGIPU, MZOE</p> <p>Učinak: Povećanje instalirane snage OIE u PP nove generacije, uz održivo korištenje prostora i prirodnih dobara (prihvatljive utjecaje na okoliš i prirodu) i smanjenje emisije stakleničkih plinova.</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Metoda praćenja: Broj županija koje su definirale uvjete lokacije i izgradnje postrojenja za OIE, na temelju propisanih smjernica, a uz uvažanje osjetljivosti prostora na svom području uz primjenu mjera zaštite u postupcima prema posebnim zakonima ; trajanje upravnih postupaka u okviru razvoja projekata OIE; instalirana snaga OIE objekata (proizvodnih postrojenja koja koriste OIE s pratećom infrastrukturom).</p> <p>Povezanost s drugim dimenzijama: Mjera je povezana s dimenzijom povećanja energetske sigurnosti (uvjeti za povećanje proizvodnje energije) i razvoja unutarnjeg energetskeg tržišta. Unutar ove mjere potrebno je provesti određena istraživanja, pa je mjera povezana i s dimenzijom istraživanja i razvoja.</p> <p>Povezanost s prilagodbom klimatskim promjenama: Korištenja OIE se planira uz integraciju mjera prilagodbe klimatskim promjenama te jačanje otpornosti, odnosno smanjenja ranjivosti OIE tehnologija na klimatske promjene.</p> <p>Istraživanje i razvoj: Da. Poveznica kroz istraživanje potencijala resursa te kartiranje prostornih, okolišnih i infrastrukturnih ograničenja te osjetljivost prostora za izgradnju i rad postrojenja. “ U tekst mjere unesene su izmjene u vezi s provođenjem postupaka prema posebnim zakonima te u odnosu na planirane analize postojećih i izradu nove generacije prostornih planova u sustavu prostornog uređenja.</p>		
--	--	--	--	--

15.		Poglavlje 3. <i>POLITIKE I MJERE, i OIE -4 Razrada regulatornog okvira</i> -Napominjemo da je MGIPU u Zakonu o gradnji („Narodne novine“ broj 153/13, 20/17, 39/19) te Tehničkom propisu o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama („Narodne novine“ broj 128/15, 70/18, 73/18, 86/18) definirao zgrade gotovo nulte energije, prema kojem je obaveza ispuniti zahtjeve u pogledu primjene obnovljivih izvora energije tako da je najmanje 30% godišnje isporučene energije zgrade podmireno iz obnovljivih izvora energije. U dijelu gdje se navodi „MGIPU osigurava nastavak funkcioniranja sustava certificiranih instalatera za male OIE sustave;“ (str. 104) dodati „, odnosi se na osiguranje programa certificiranja ili istovrijedni program kvalifikacije za instalatere sustava obnovljivih izvora energije: fotonaponskih sustava, solarnih toplinskih sustava, plitkih geotermalnih sustava i dizalica topline, te manjih kotlova i peći na biomasu.	Prihvaća se	
16.		Poglavlje 3. <i>POLITIKE I MJERE , podnaslov i. Sustav obveze energetske učinkovitosti i alternativnih mjera iz članka 7.a i 7.b Direktive 2018/2002 o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskej učinkovitosti</i> , na str.120., pojam „dugoročna strategija“ zamijeniti sa točnim nazivom strategije na koju se misli „ Dugoročna strategija obnove nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske do 2050. godine“.	Ne prihvaća se	U ovom dijelu teksta ne spominje se dugoročna strategija. Ovo se vjerojatno odnosi na Poglavlje 3. POLITIKE I MJERE , podnaslov ii, ali svi podnaslovi su propisani Dodatkom II Uredbe i ne mogu se mijenjati.
17.		Poglavlje 3. <i>POLITIKE I MJERE , podnaslov ii. Dugoročna strategija za obnovu nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, i javnih i privatnih, podnaslov ENU-2: Program promoviranja nZEB standarda gradnje i obnove</i> , na str.121.,iz	Prihvaća se	

		podnaslova riječ „Program“ treba izbaciti, jer se ne radi o određenom programu, nego o aktivnosti, te je dovoljan naslov „Promoviranje nZEB standarda gradnje i obnove“.		
18.		<i>U Tablici 1-6.: Pregled postojećih ne-regulatornih mjera energetske učinkovitosti po sektorima neposredne potrošnje (bez prometa) – Javni sektor, Program energetske obnove zgrada javnog sektora 2016.-2020. na str. 33, potrebno je korigirati iznos ugovorenih sredstava u okviru naših poziva za EO zgrada javnog sektora (umjesto 1,494 milijarde kn, treba biti 1,51 milijarda kn).</i>	Prihvaća se	
19.		<i>Str. 87, tražimo da se našim programima uz Istraživačko-analitička mjera; provedba 2021.-2030. doda da su i Financijska mjera.</i>	Prihvaća se	
20.		<i>Str 88, tražimo dopunu odnosno raspis na isti način kao što je raspisano i za druge mjere:</i> Sredstva potrebna za provedbu: 375.000.000,00 eura + 762.000,00 kn bez PDV Izvori financiranja: MGIPU, EU sredstva Izvršno tijelo: MGIPU Tijela za praćenje (nadzor): MGIPU Učinak: Smanjenje toplinskih potreba i potrošnje energije u zgradama javnog i stambenog sektora i povećanje korištenja OIE te posljedično smanjenje emisija CO ₂ ; Metoda praćenja: Istraživanje će se provoditi putem Upitnika koji je upućen u JLS; Povezanost s drugim dimenzijama: Mjera je inovativna te omogućava razvoj urbanih sredina koji	Prihvaća se	

	<p>će doprinijeti i dekarbonizaciji i energetskej učinkovitosti, ali će imati i brojne druge društvene, ekonomske i ekološke koristi.</p> <p>Povezanost s prilagodbom klimatskim promjenama: razvojem zelene infrastrukture u urbanim područjima zgrade i građevinska područja postaju otporniji na neke od posljedica klimatskih promjena (npr. ekstremni temperaturni uvjeti, urbani toplinski otoci i dr.)</p> <p>Istraživanje i razvoj: Mjera je izravno povezana s istraživanjem i razvojem te inovativnim mjerama za unaprjeđenje održivosti urbanih sredina</p>		
21.	<p>U Poglavlju 3.2. Dimenzija: energetska učinkovitost, ii.Dugoročna strategija za obnovu nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, i javnih i privatnih, na str.121., mjera treba glasiti „ ENU-2: Promoviranje nZEB standarda gradnje“.</p>	Prihvaća se	
22.	<p>U Poglavlju 3.2. Dimenzija: energetska učinkovitost, ii.Dugoročna strategija za obnovu nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, i javnih i privatnih,u mjeri ENU-3:Program energetske obnove višestambenih zgrada“ , str. 122 potrebno je preformulirati tekst vezano na cilj i opis mjere.</p> <p>U tekst se navodi „Tehnički uvjeti također trebaju ostati kao u postojećem Programu, dakle potrebno je ostvariti smanjenje toplinskih potreba zgrade od najmanje 50%. Snažnije je potrebno poticati obnovu do nZEB standarda.“</p> <p>Skrećemo pažnju da je Nacrt Prijedloga Izmjena i dopuna Zakon o gradnji sadrži definiciju „dubinske obnove zgrada“ kao energetske obnove zgrade</p>	Prihvaća se	

		<p>koja obuhvaća mjere energetske učinkovitosti na ovojnici i tehničkim sustavima te rezultira smanjenjem potrošnje energije za grijanje (QH,nd) i primarne energije (Eprim) na godišnjoj razini [kWh/(m²·a)] od najmanje 50% u odnosu na potrošnju energije prije obnove. Potrebno je poticati dubinsku obnovu zgrada.</p> <p>Nadalje Nacrt Prijedloga Izmjena i dopuna Zakon o gradnji sadrži odredbu da programe energetske obnove zgrada za razdoblje 2021. do 2030. godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva graditeljstva do 30. lipnja 2021.</p> <p>Kako će se Programom energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje 2021. -2030. utvrditi ciljevi poput godišnjih ušteda i stope obnove molimo da se brišu brojevi iznosi iz predmetnog dokumenta poput „oko 520.000 m² višestambenih zgrada godišnje“ s obzirom da se na ovaj način prejudiciraju ciljevi koje će postaviti Program energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje 2021. do 2030. Isto tako moguće je da će se višestambene zgrade financirati iz više izvora, osim iz EU i s nacionalnim sredstvima što treba stajati u tekstu.</p>		
23.		<p>U Poglavlju 3.2. Dimenzija: energetska učinkovitost, ii.Dugoročna strategija za obnovu nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, i javnih i privatnih,u mjeri ENU-5: Program energetske obnove zgrada javnog sektora, str. 123., potrebno je brusiti brojeve iznose poput „predviđa se obnavljati oko 350.000 m2 obiteljskih kuća godišnje“.</p> <p>Naime Nacrtom Prijedloga Izmjena i dopuna Zakon o</p>	Djelomično se prihvaća	Prihvaćeno je sve osim zadnjeg dijela rečenice „za što treba predvidjeti sredstva u proračunu FZOEU“ jer to nije usuglašeno sa Fondom.

		<p>gradnji propisuje se da programe energetske obnove zgrada za razdoblje 2021. do 2030. godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva graditeljstva do 30. lipnja 2021. Kako će se Programom energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje 2021. -2030. utvrditi precizni ciljevi poput godišnjih ušteda i stope obnove na ovaj način bi se prejudicirali ciljevi koje će postaviti Program energetske obnove.</p> <p>Nadalje u tekst treba dati da se treba osigurati kontinuirana provedba obnove obiteljskih kuća obnovom javnih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava svake godine u razdoblju 2021.-2030., za što treba predvidjeti sredstva u proračunu FZOEU.</p>		
24.		<p>U Poglavlju 3.2. Dimenzija: energetska učinkovitost, ii.Dugoročna strategija za obnovu nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, i javnih i privatnih,u mjeri ENU-5:Program energetske obiteljskih kuća , str. 124., potrebno je brusiti brojčane iznose poput „Predviđa se obnavljati oko 350.000 m2 javnih zgrada godišnje“ iz istih razloga kao u točki 24. i 25.</p>	Prihvaća se	
25.		<p>U Poglavlju 3.2. Dimenzija: energetska učinkovitost, ii.Dugoročna strategija za obnovu nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, i javnih i privatnih, potrebno je dodati ENU-6: Program energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra. Zaštićene zgrade u smislu Programa su one koje se mogu svrstati u dvije kategorije: Pojedinačno zaštićena kulturna dobra (pojedinačne građevine i</p>	Prihvaća se	

		<p>graditeljski sklopovi i Zgrade koje se nalaze unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline. Program ne obuhvaća zgrade zaštićene kao preventivno zaštićeno kulturno dobro, niti zgrade kao evidentirano kulturno dobro. Kroz Program razvijena su dva osnovna pristupa energetske obnovi zgrada koje su predmet ovog Programa: cjeloviti (integralni) pristup te pristup s primjenom pojedinačnih mjera energetske obnove.</p> <p>Sukladno nacrtu programa dane su potrebe kako slijedi: Ukupna investicija (HRK): 13,674 milijardi Trošak održavanja (HRK): 5,066 milijarde Prosječna godišnja stopa obnove (%): 3,5 Ukupno obnovljena površina (m²): 8.975.943 Energetska ušteda (GWh): 5 073 234,38 Financijska ušteda (HRK): 1,393 milijarde Smanjenje emisija CO₂ (kt): 709,02</p> <p>Ukupne potrebe za realizaciju programa energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra a sa svrhom dostizanja nacionalnih ciljeva iznose 18,74 milijardi HRK u razdoblju od 2021. do 2030. godine. Navedeni iznos uključuje potrebne investicije u iznosu od 13,67 milijardi HRK te troškove održavanja u iznosu od 5,07 milijardi HRK. S obzirom na vrlo visoke perioda povrata investicija biti će potrebno maksimalno iskoristiti mogućnosti sufinanciranja programa bespovratnim sredstvima kako bi se smanjili jednostavni periodi povrata investicije te kako bi se potaknula energetska obnova</p>		
--	--	--	--	--

		<p>ovakvih građevina. Kao izvore financiranja bespovratnih sredstava prepoznaju se Fondovi EU te sredstva prikupljena kroz spomeničku rentu. S obzirom na ukupne investicijske potrebe, ukupne potrebne investicije iznose oko 1,37 milijardi HRK godišnje tijekom perioda od 2021. do 2030. godine, od čega bi potrebno sufinanciranje iznosilo 1,02 milijardi HRK. S obzirom da se na godišnjoj razini od spomeničke rente prikupi oko 100 milijuna HRK, preostali iznos od oko 920 milijuna HRK na godišnjoj razini potrebno je osigurati iz Fondova EU. Kako bi se potaknula energetska obnova zgrada koje imaju status kulturnog dobra potrebno je sufinancirati isti bespovratnim sredstvima i to sa znatnim udjelom istih u ukupnoj investiciji.</p> <p>Napominjemo da je riječ o Nacrtu Programa te da u ovom trenutku nemamo informaciju koliko će se sredstva moći alocirati za provedbu, ovdje su iskazane samo potrebe.</p>		
26.		<p>U poglavlju 3.4. Energetsko siromaštvo, na str 154., ispod odlomka koji završava rečenicom „ Modelom će se utvrditi razina potrebne pomoći kućanstvima koja su suočena s problemom podmirivanja troškova za energiju, na temelju potrebne količine energije kojom se zadovoljava minimalni standard stanovanja“ potrebno je dodati tekst: „U Dugoročnoj strategiji energetske obnove zgrada do 2050. godine biti će dane mjere za suzbijanje energetskog siromaštva kroz energetske obnovu zgrada kao i kriteriji za određivanje ranjivih skupina građana ugroženih od energetskog siromaštva. Navedene mjere biti će dodatno</p>	Prihvaća se	

		razrađene u Programu energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje 2021.-2030. i u Programu energetske obnove obiteljskih kuća za razdoblje 2021.-2030.“		
27.		U Tablici 3-2.: <i>Raspoloživa financijska sredstva iz ESI fondova i financijske mjere za energetske učinkovitosti do 2020. (2023.) godine s prijedlogom mjera do 2030.</i> , na str. 144-145, tablica prikazuje raspoloživu alokaciju za IP 4c predviđenu OPKK. Kako su u tijeku izmjene OPKK kojima se iz financiranja energetske obnove zgrada isključuju obiteljske kuće: „u tijeku su izmjene navedenog Operativnog programa prema kojima se iz financiranja energetske obnove zgrada isključuju obiteljske kuće, a povećava se dostupna alokacija za energetske obnovu višestambenih zgrada (dodatnih 40 milijuna eura) i zgrada javnog sektora (dodatnih 40 milijuna eura). Molimo provjeru na koji način bi se trebala ova situacija adresirati u dokumentu, ukoliko je to potrebno.	Prihvaća se	
28.		U poglavlju 5. OCJENA UČINAKA PLANIRANIH POLITIKA I MJERA, na str. 207. gdje se navode „Projekcije najvažnijih energetske-klimatskih pokazatelja uz uvažavanje očekivanih sektorskih promjena do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu“ potrebno je preformulirati točku „Očekuje se energetska obnova fonda zgrada po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,6 %“ s obzirom da Vlada Republike Hrvatske već dva puta donijela Dugoročne strategije za poticanje ulaganja u energetske obnovu zgrada s projekcijama od 3% godišnje stope obnove.	Prihvaća se	

		Treba pojasniti da se postotak 1,6% odnosi na danas ukupan postojeći fond zgrada koji će se do 2030. i 2050. smanjivati i zamjenjivati novim što znači da ćemo 2030. obnavljati 3% fonda zgrada (kvadrati za obnovu će se stalno smanjivati pa će shodno tome postotak obnove rasti.)		
	MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA	Nema primjedbi		
	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA			
1.		U predmetni dokument potrebno je aktivnost prelaska na kondenzacijsku tehnologiju (zamjena postojećih nekondenzacijskih bojlera) jasno naglasiti u postojećoj Mjeri ENU-3 Program energetske obnove višestambenih zgrada	Ne prihvaća se	Mjera ENU-3 ima za cilj izradu Programa energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje od 2021. do 2030. godine. Program izrađuje MGIPU, a usvaja Vlada, i on je temelj za korištenje sredstava ESI fondova u programskom razdoblju od 2021. do 2027. godine. Zbog toga će sve aktivnosti biti dio plana, a mjera ENU-3 ne ide detaljno u aktivnosti već samo u izradu plana.
2.		MINGO nije nadležan za mjeru IIK-5 Poticanje transfera znanja i tehnologija iz sustava znanosti u sustav gospodarstva s naglaskom na niskougljične tehnologije.	Prihvaća se	

	MINISTARSTVO FINANCIJA	Nema primjedbi		
	HRVATSKA STRUČNA UDRUGA ZA PLIN			
1.		<p>Općenito: Dimenzija: energetska učinkovitost Plin kao motorno gorivo nije adekvatno udjelno valoriziran, te smatramo da je zbog toga udio tekućih goriva i dalje prevelik.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Prema procjeni Međunarodne agencije za energiju do 2040. vidljivo je da će se plin tri puta više koristiti od električne energije.</p>	Odbija se	Projekcije potrošnje energije i energenata sukladne su scenariju S2 Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu
2.		<p>Općenito: Dimenzija: unutarnje energetske tržište</p> <p>Iz NECP-a, kao ni ranije objavljenih analitičkih podloga, nije dana informacija o utjecaju cijene energije za krajnje potrošače u slučaju realizacije svih predviđenih investicija.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> U području „Unutarnjeg energetskog tržišta i Dimenzija energetske sigurnosti“ naveden je daljnji plan razvoja energetske infrastrukture koji zahtjeva visoka financijska ulaganja. Međutim, sva ulaganja u regulirane djelatnosti nepobitno će utjecati na iznos cijena usluge transporta/prijenosa i distribucije</p>	Odbija se	Smanjenje emisija stakleničkih plinova pretpostavljeno je kao prioritetni parametar budućeg razvoja energetskog sustava

		energije što će u konačnici utjecati na krajnju cijenu energije.		
3.		<p>Općenito: Dimenzija: unutarnje energetske tržište</p> <p>Iz kojeg razloga je izostavljena mjera utilizacije postojeće plinske infrastrukture?</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Uzimajući u obzir da je prirodni plin priznato gorivo u tranzicijskom razdoblju, pojedine mjere bi trebale biti usmjerene i na razvoj plinskih elektrana te na maksimalno iskorištavanje postojeće plinske infrastrukture (koje trebaju biti uvrštene u tekst).</p>	Djelomično se prihvaća	Mjera ENU-18 bavi se povećanjem učinkovitosti plinskog sustava, dok će razvoj plinskih i drugih elektrana biti vođen tržištem i obvezama u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova. Projekcije potrošnje energije i energenata sukladne su scenariju S2 Strategije energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu
4.		<p>Općenito: Dimenzija: unutarnje energetske tržište</p> <p>Prirodni plin se ne bi trebao promatrati isključivo kao supstitut za ugljen već bi se trebale razmotriti njegove prednosti u pogledu dugoročne pouzdanosti elektroenergetskog sustava i sigurnosti opskrbe električnom energijom.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Uravnoteženje elektroenergetskog sustava izuzetno je složen proces zbog intermitentne prirode proizvodnje električne energije iz tehnologija obnovljivih izvora energije. Plinske elektrane imaju važnu ulogu u</p>	Odbija se	Projekcije potrošnje energije i energenata sukladne su scenariju S2 Strategije energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu

		uravnoteženju i fleksibilnosti elektroenergetskog sustava i u usporedbi s baterijskim sustavima imaju prednost jer se koriste za konvencionalnu proizvodnju električne energije.		
5.		<p>Općenito: Dimenzija: unutarnje energetske tržište</p> <p>Potrebno je izraditi analizu utjecaja klimatskih promjena na adekvatnost EES-a, koja može biti smanjena uslijed ispada ključnih proizvodnih i prijenosnih objekata uzrokovanih ekstremnim vremenskim prilikama, uslijed smanjenja proizvodnje električne energije iz hidroelektrana zbog smanjenja raspoložive količine vode te uslijed ograničavanja pogona termoelektrana zbog smanjenja dostupnosti rashladnog medija smanjenog protoka.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Prema projekcijama udjela OIE iz poglavlja 2.1.2., potrebno je osigurati odgovarajuća ulaganja u prijenosnu mrežu i sustav vođenja, te dostatne (raspoložive) mogućnosti uravnoteženja sustava, kako bi se osigurala zadovoljavajuća adekvatnost EES-a, te podržala očekivana fleksibilnost njegovog pogona.</p>	Prihvaća se	Izrada analize adekvatnosti EES-a predviđena je u dijelu 2.4.iii.
6.		<p>Općenito: Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost</p> <p>Predlagač dokumenta nije prepoznao (uvrstio) „power-to-gas“ tehnologiju kao izvor OIE</p>	Prihvaća se	U okviru dimenzije dekarbonizacija predviđene su mjere MS-8 Uspostava platforme za prikupljanje,

	<p>(perspektivan vlastiti potencijal za proizvodnju vodika, odnosno sintetičkog metana, tj. to su napredni sustavi za pohranu energije).</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Power-to-Gas tehnologija treba služiti kada bi se viškovi električne energije mogli skladištiti u osnovom obliku energije koristeći vlastitu tj. postojeću plinsku infrastrukturu (platforme u dekomisiji na Jadranskom moru i razgranatu mrežu plinovoda). Republika Hrvatska s već formiranim stručnim kadrom i dobro razvijenom plinskom infrastrukturom na kopnu i moru, ima potrebne kapacitete i preduvjete za troškovno prihvatljivu primjenu Power-to-Gas tehnologije. Bez skladištenja CO₂ nema ni proizvodnje vodika niti njene „primjenske platforme“ u budućnosti.</p>		<p>uporabu i skladištenje CO₂ i MS-13 Uspostava platforme za tehnologiju vodika</p>
7.	<p>Općenito: Dimenzija: istraživanje, inovacije i konkurentnost</p> <p>Uvođenje specifičnih tehnologija koje trebaju prvenstveno biti vođeno tržištem.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Republika Hrvatska <u>nema</u> posebnih nacionalnih ciljeva za 2050. za primjenu tehnologija s niskom razinom ugljika, osim onih koji su navedeni u drugim dijelovima ovog dokumenta.</p>	Odbija se	<p>Elektrifikacija prometa i korištenje biogoriva u prometu ključne su mjere za postizanje mobilnosti s niskom razinom emisije.</p>

8.		<p>Dimenzija: dekarbonizacija, točka IV. Politike i mjere za postizanje mobilnosti s niskom razinom emisije (uključujući elektrifikaciju i plinifikaciju prometa):</p> <p>U ovoj točki smatramo da treba za (naredno desetljeće tranzicije) unijeti značajni udio potrošnje prirodnog plina (bez biometana) kao cilj u dekarbonizaciji prometa.</p> <p>Također „uz elektrifikacije treba uvesti i termin plinifikacija prometa Politike i mjere za postizanje mobilnosti s niskom razinom emisije.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Zbog obveza širenja infrastrukture punilišta (EU Direktiva 94/2014 o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva) u cestovnom i pomorskom prometu.</p>		
9.		<p>TR-1: Informiranje potrošača o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila, Regulatorna mjera, provedba 2015. – 2030.</p> <p>Treba nadopuniti da glasi: Informiranje potrošača o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ i emisiji štetnih plinova (polutanata) novih osobnih automobila.</p>	Prihvaća se	
10.		<p>TR-1: Informiranje potrošača o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila, Regulatorna mjera, provedba 2015. –</p>	Odbija se	NECP je energetska-klimatski plan te su stoga u njegovom fokusu emisije

		<p>2030.</p> <p>HSUP smatra da Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. do 2030. godine treba imati u sebi i kvantifikaciju štetnih emisija (polutanata) kao komponenti stakleničkih plinova, koje su neodvojivi od procesa izgaranja goriva, a time trebaju biti i u kriterijima u procesu dekarbonizacije i energetske učinkovitosti.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Potrošači trebaju biti informirani o ukupnom utjecaju štetnih plinova (polutanta) kod novih ali i postojećih osobnih automobila koji utječu na zdravlje ljudi i okoliša.</p>		<p>stakleničkih plinova.</p>
<p>11.</p>		<p>TR-1: Informiranje potrošača o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisiji CO₂ novih osobnih automobila, Regulatorna mjera, provedba 2015. – 2030., točka 1.1</p> <p>Komentar: Djelomično je točna tvrdnja „Politički, okolišni, socijalni i gospodarski kontekst plana Emisije glavnih onečišćujućih tvari u zrak (SO₂, NH₃, NO_x, NMHOS) u odnosu na baznu 1990. godinu pokazuju opći trend smanjenja.“</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Emisije stakleničkih plinova se smanjuju no još uvijek postoje prekogranične vrijednosti za RH u</p>	<p>Uzima se na znanje</p>	

		emisijama krutih čestica (PM) i dušičnih spojeva (NH3) i sumpornih spojeva (SO2) <u>u urbanim sredinama prema izvješću HAOP - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Godišnje izvješće o kvaliteti zraka za 2017.</u>		
12.		<p>TR-2: Posebna naknada za okoliš za vozila na motorni pogon, Regulatorna, parafiskalna mjera; provedba 2014. – 2030.</p> <p>Komentar: Posebna naknada mora dodatno destimulirati kupnju motornih vozila tzv. „onečišćivača“ koji osim kriterija smanjenja energije i smanjenje emisije CO_{2e} trebaju imati i kriterije razine emisija štetnih plinova (polutanata) koji utječu na zaštitu zdravlja ljudi i okoliša.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Postojeći sustav plaćanja posebne naknade za okoliš na motornim vozilima <u>već je uređen</u> Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN 107/03, 144/12), Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon (NN 114/14, 147/14).</p>	Prihvaća se	

13.		<p>TR-3: Posebni porez na motorna vozila, Regulatorna, fiskalna mjera; provedba 2014. – 2030.</p> <p>Iza riječi emisije CO₂, na svi mjestima, treba dodati i riječi: i emisija štetnih plinova (polutanata).</p>	Odbija se	
14.		<p>TR-4: Praćenje, izvještavanje i verifikacija emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku tekućih goriva</p> <p>Iza riječi emisije CO₂, na svi mjestima, treba dodati i riječi: i emisija štetnih plinova (polutanata).</p>	Uzima se na znanje	
15.		<p>TR-7: Financijski poticaji za energetske učinkovita vozila, Financijska mjera</p> <p>HSUP je stava o potrebi jednakog valoriziranja alternativnih goriva u financijskom poticaju za energetske učinkovita vozila u uštedi energije, smanjenju CO₂ i smanjenju štetnih plinova (polutanata).</p> <p><u>Obrazloženje:</u> U kontekstu financiranja potrebno je i financirati uz kupnju novih vozila i tzv. retrofit ugradnju plinskih instalacija u prometu, kako bi se sredstva usmjerila prema platežnoj moći društva i dobio efekt čistijeg</p>	Odbija se	Elektrifikacija prometa i korištenje biogoriva u prometu ključne su mjere za postizanje mobilnosti s niskom razinom emisije.

		prometa u supstituciji konvencionalnih goriva. Zbog tog se treba ubaciti i potrošnja prirodnog plina, propan-butan plina i vodika).		
16.		<p>TR-11: Poticanje razvoja održivog intermodalnog i integriranog prometa na nacionalnoj razini,</p> <p>Informacijska i organizacijska mjera; provedba 2019. – 2030.</p> <p>UPP kao pogonsko motorno gorivo za plovila treba biti jasno i ambiciozno pozicionirano i uvedeno kao napredno gorivo koje će supstituirati dizel u procesu dekarbonizacije prometa.</p> <p><u>Obrazloženje:</u> U kontekstu niskougljičnog rješenja za plovidbu potrebni definirati akcijski plan za brodarstvo koji će između ostaloga definirati i odgovarajuće emisijske standarde za nadolazeće vremensko razdoblje, jer će Jadransko more kao dio Sredozemnog mora imati daleko stroža ograničenja u emisijama štetnih plinova.</p>	Odbija se	Mjera prati opće i specifične ciljeve definirane u Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske (2017. – 2030.) u kontekstu energetske učinkovitosti/integriranosti za željeznički, cestovni, pomorski promet, promet unutarnjim plovnim putovima i gradski, prigradski i regionalni promet (modernizacija pruga, sustava signalizacije, obnova fonda lokomotiva, vagona, flota plovila, logističke integrirane platforme, integrirani javni prijevoz putnika, itd.).
17.		<p>Dimenzija: energetska učinkovitost, Mjera ENU-3: Program energetske obnove višestambenih zgrada, Financijska mjera; provedba 2021. -2030.</p> <p>HSUP je stava da bi trebalo svakako i planirati sredstva za rješavanje problematike sanacije dimnjaka u višestambenim zgradama.</p>	Odbija se	NECP predviđa izradu i usvajanje Programa energetske obnove višestambenih zgrada, koji će sadržavati specifične mjere i provedbene detalje.

		<p><u>Obrazloženje:</u> Zbog uvođenja kondenzacijske tehnologije plinskih uređaja.</p>		
	HRVATSKA UDRUGA POSLODAVACA			
1.		<p>Općenito: Izostavljena mjera utilizacije postojeće plinske infrastrukture.</p> <p>Obrazloženje: Prirodni plin priznato gorivo u tranzicijskom razdoblju. Zalažemo da se pojedine mjere usmjere i na razvoj plinskih elektrana, odnosno na maksimalno iskorištavanje postojeće plinske infrastrukture.</p>	Djelomično se prihvaća	<p>Mjera ENU-18 bavi se povećanjem učinkovitosti plinskog sustava, dok će razvoj plinskih i drugih elektrana biti vođen tržištem i obvezama u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova. Projekcije potrošnje energije i energenata sukladne su scenariju S2 Strategije energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu</p>
2.		<p>Općenito: Temeljem zahtjeva i mogućnosti iz Direktive o obnovljivim izvorima energije (RED II) predlažemo da se za 2030. godinu postavi cilj za biogoriva na 9% do 10% za distributera goriva.</p> <p>Obrazloženje: 1G - prva generacija biogoriva umiješanih u goriva (u ostvarenju 2020.) za RH očekuje se u udjelu 1% ili</p>	Odbija se	<p>Napori RH bit će usmjereni ka ostvarivanju cilja od 13,2 % udjela OIE u neposrednoj potrošnji u prometu, a može se očekivati kako će doprinosi pojedinih tehnologija biti viši ili niži od onih koje NECP prikazuje.</p>

		nešto više, ali ispod 2%. Za sljedeću dekadu (do 2030.), sadržaj 1G biogoriva u gorivima se mogu povećati za 1%. U slučaju RH to bi značilo 2% ili najviše 3% biogoriva 1G do 2030. Ako ukupan cilj ostane visok, pojavit će se velika razlika koja se ne može ispuniti s ostalim opcijama koje su propisane u RED II Direktivi.		
3.		Općenito: Zalažemo se da se cilj za napredna biogoriva u 2030. godini postavi na 3,5%. Obrazloženje: na tržištu ne postoje dovoljne količine bioetanola. Zato postotak veći od 3,5% nije ostvariv.		Napori RH bit će usmjereni ka ostvarivanju cilja od 13,2 % udjela OIE u neposrednoj potrošnji u prometu, a može se očekivati kako će doprinosi pojedinih tehnologija biti viši ili niži od onih koje NECP prikazuje.
4.		Općenito: Predlažemo izmjenu putanje za OIE do 2030. godine. Obrazloženje: Kako distributeri goriva mogu ostvariti najviše 10% do 2030. godine treba smanjiti realni postotak ili da se <u>za razliku potrebnog učešća OIE u prometu</u> imenuje RH kao distributer te da ona preuzme obvezu izvršenja za električnu energiju u prometu i bioplín u prometu.	Odbija se	Napori RH bit će usmjereni ka ostvarivanju cilja od 13,2 % udjela OIE u neposrednoj potrošnji u prometu, a može se očekivati kako će doprinosi pojedinih tehnologija biti viši ili niži od onih koje NECP prikazuje.
5.		Općenito: Pozivamo da se konkretnije strukturiraju izvori i načini financiranja tranzicije energetskog sektora , odnosno da se u novom financijskom razdoblju planiraju linije izvan potpora male vrijednosti	Odbija se	Izvori i načini financiranja energetske tranzicije navedeni su na način i u opsegu koliko je to trenutno moguće.

		kojima će se osigurati sufinanciranje energetske projekata koji uvelike premašuju limit od 200.000 EUR de minimisa po poduzetniku u 3 godine.		
	HRVATSKA ZAJEDNICA ŽUPANIJA	Nema primjedaba.		
	AGENCIJA ZA PRAVNI PROMET I POSREDOVANJE NEKRETNINAMA			
1.		<p>Odjeljak A: Nacionalni plan / 3. Politike i mjere / 3.3. Dimenzija: energetska učinkovitost / IV. Druge planirane politike, mjere i programi za ostvarivanje okvirnog nacionalnog cilja povećanja energetske učinkovitosti za 2030.</p> <p>Predlaže se izmjena rečenice:</p> <p>„Dodatno se do 2021. godine planira provedba mjera koje uključuju optimizaciju ugovaranja vršne snage, smanjenje prekomjerno preuzete jalove energije, optimizaciju ugovaranja toplinske snage, analizu potencijala za zamjenu i optimizaciju rada kotlova te analizu potencijala za akumulaciju rashladne energije u zgradama javnog sektora.“</p> <p>u rečenicu:</p> <p>„Dodatno se do 2021. godine planira provedba mjera koje uključuju analizu potencijala i optimizaciju ugovaranja vršne snage električne energije, smanjenja prekomjerno preuzete jalove energije, te</p>	Prihvata se	

		<p>analizu potencijala i optimizaciju ugovaranja snage toplinske energije.“</p> <p><u>Obrazloženje:</u> Zamjenu kotlova na zgradama javnog sektora nije prihvatljivo provoditi kao pojedinačnu mjeru, već kroz integralnu energetska obnovu zgrada koja predstavlja prioritetni način provedbe energetske učinkovitosti u zgradarstvu. Prihvatljivost sustava za akumulaciju rashladne energije uvjetovana je konkurentnošću trenutno konvencionalnih sustava hlađenja, zbog čega mogući razvoj sustava za akumulaciju rashladne energije treba prepustiti tržišnoj konkurenciji.</p>		
2.		<p>Odjeljak A: Nacionalni plan / 3. Politike i mjere / 3.3. Dimenzija: energetska učinkovitost / IV. Druge planirane politike, mjere i programi za ostvarivanje okvirnog nacionalnog cilja povećanja energetske učinkovitosti za 2030. / ENU-6: Sustavno gospodarenje energijom u javnom sektoru / Aktivnosti, točka 3. drugog odlomka glasi:</p> <p>„3. Propisati ISGE kao sustav za verifikaciju stvarnih ušteda nastalih nakon obnove zgrade (definirati koje podatke senzori u prostorijama šalju u sustav, ISGE je već spreman primiti podatke)“</p> <p>Predlaže se izmjena navedene rečenice u:</p> <p>„3. Propisati ISGE kao sustav za verifikaciju stvarnih</p>	Prihvaća se	

		ušteta nastalih nakon obnove zgrade (definirati koje podatke senzori u prostorijama kalju u sustav, ISGE je već spreman primiti podatke), potrebno je izraditi metodologiju izračuna i verifikacije stvarnih ušteta nastalih nakon obnove zgrade uzimajući u obzir zadovoljavanja zadanog režima korištenja zgrade.“		
--	--	--	--	--